

Drahé sestry, drahí bratia,

v poslednej dobe som sa zaoberal hlavne posielaním listov. Predtým bolo ťažké nájsť si na to čas a veľmi mi záleží na tom, aby sa poďakovania od bratov z Ukrajiny dostali k osobám, ktoré podporujú dominikánsku misiu v krajine zmietanej vojnou. Takýchto ľudí a inštitúcií je po celom svete veľmi veľa, takže posielanie listov mi zaberie ešte nejaký čas. Kopírovanie adries, podpisovanie pohľadníc, lepenie poštových známok sa môže zdať ako nudná a čisto mechanická činnosť. Nie je to však tak. Robím to s opravdivým dojatím, záujmom a predovšetkým s veľkou vďačnosťou, pretože za každým menom, adresou, názvom kláštora, rehoľnej provincie či inštitúcie sa skrývajú konkrétni, dobrí a citliví ľudia. Ste naši priatelia, sestry a bratia. Žiaľ, nie vždy máme adresy našich dobrodincov, takže ak aj niekto z Vás nedostane môj list v papierovej podobe, prosím, buďte si istí, že na Vás všetkých v modlitbách pamätáme. Sme na Ukrajine a slúžime núdznym aj vo Vašom mene.

Pred dvoma dňami otec Míša spolu s dobrovoľníkmi z Domu sv. Martina vo Fastive zorganizovali piknik pre obyvateľov Borod'anky. Ide o jedno z najviac zničených miest v okolí Kyjeva. Hovoril som o ňom už veľakrát, pretože naši spolubratia z Fastiva už dlhšiu dobu pomáhajú jeho obyvateľom. Minulý rok sa otcovi Míšovi podarilo splniť si jeden z jeho snov a kúpil si food truck, teda auto, v ktorom sa pripravuje a predáva teplé občerstvenie. Staré vozidlo s dvomi veľkými plynovými fľašami pripevnenými vzadu celkom rýchlo prešlo viac ako 70 km, ktoré delia Fastiv od Borod'anky. Nadšené boli nielen deti. Síce sa nepodarilo zabezpečiť hranolky, ale boli vynikajúce hotdogy a hamburgery. Chápem toto nadšenie. Najmä teraz, keď dokonca ani v Kyjeve nie je ľahké nájsť dobrý fast food, pretože sú zatvorené najobľúbenejšie reťazce, ktoré ponúkali tento druh stravy. A čo už majú povedať obyvatelia mesta tak tragicky zničeného ruskými bombami a tankami, kde sa stále len ťažko dá nájsť otvorený obchod s potravinami?

V ponuke humanitárneho fastivského pojazdného bufetu, z ktorého sme zadarmo rozdávali jedlo, bola aj káva. Pravá, chutná a voňavá. Práve ona spôsobila rozruch medzi dospelými. Ešte pred pár mesiacmi bola niečím úplne bežným a len málokto jej venoval pozornosť. Pred vojnou sme sa mnohokrát za úsvitu cestou z Kyjeva alebo Fastiva do Varšavy zastavovali na kávu práve v tomto meste. Dnes sa v Borod'anke nedá ísť na kávu. Presvedčil som sa o tom nedávno, keď som márne hľadal nejaké miesto, kde by sa dala kúpiť. „Keby som našiel peniaze, tak čo najskôr by som tam otvoril kaviareň,“ povedal otec Míša, keď sme sa včera rozprávali, sediac v sále fastivského kláštora. „Ľuďom to veľmi chýba. Chcú sa vrátiť k takým normálnym, bežným radostiam.“ Úplne s ním súhlasím a veľmi si cením, že okrem stavebného materiálu, potrebného na rekonštrukciu poškodených domov, liekov a základných potravín, ako sú múka, olej, konzervy či chlieb, dobrovoľníci z Domu sv. Martina vynakladajú veľa úsilia a ešte viac srdca, aby poskytl ľuďom, ktorí veľmi trpeli v dôsledku vojny, hoci len trošku iného, normálneho, bývalého sveta. Pani Natália, ktorá dnes žije v našom kláštore v Kyjeve spolu so svojimi chorými a starými rodičmi, mi hovorila, ako sa jej veľmi cnie za stratenou zvyčajnosťou. Za tým, že si ráno len tak vyjde pred dom, pokojne si sadne so šálkou v ruke a vypije si horúcu kávu.

Minulý týždeň som cestoval vlakom. Trochu z pohodlnosti, ale o veľa viac z nutnosti, pretože je nedostatok paliva. Mnohé ukrajinské vlaky pozostávajú výlučne z lôžkových vozňov. Každý takýto vozeň má svojho providnyka, teda zamestnanca železníc, ktorý obsluhuje cestujúcich. „Pracujete počas celej vojny?“, spýtal som sa panej zodpovednej za náš vagón. „Áno, jazdím celý čas,“ odpovedala. „Chcel by som sa Vám poďakovať. Ste pre mňa skutočná hrdinka.“ Moje slová ju trochu prekvapili. Okamžite prerušila prácu, ktorú vykonávala, a zavolala svojho kolegu. Počúval som ich príbehy o tom, ako jazdili evakuačnými vlakmi v tých najnebezpečnejších chvíľach. Ukázali mi fotografie dostrieľaných vagónov a raket, ktoré leteli blízko kyjevskej železničnej stanice v prvých týždňoch vojny. Pre mňa sú takíto ľudia opravdivými hrdinami. Bez ich práce by sa milióny ľudí nedokázali dostať do bezpečia. Mnoho ukrajinských železničiarov trpelo v dôsledku vojny. Pán Volodymyr mi v mobile ukázal fotografiu svojho príbuzného, ktorý mal poranenú tvár po jednom z posledných raketových útokov na železničnú infraštruktúru. Po skončení rozhovoru som si kúpil kávu. Na papierovom pohári bola reklama s pekným sloganom: „Ukrajinské sa stáva najlepšie“. K tomu netreba nič dodať.

Cestou do Kyjeva som počúval rozhovory detí, ktoré behali po vagóne. Vracali sa domov so svojimi mamami. Predtým sa nepoznali, a tak si pri hraní rozprávali, kde bývajú. Z času na čas spomínali poplachy, výbuchy a ostreľovanie. Napadlo ma, že koľko rán v psychike nás všetkých, najmä najmladších obyvateľov Ukrajiny, už táto vojna spôsobila.

Vyučovanie na Inštitúte sv. Tomáša Akvinského, ktorý v Kyjeve vedú dominikáni, v súčasnosti prebieha formou online, mimochodom tak ako na všetkých školách a univerzitách. Vďaka tomu sa na prednáškach môžu zúčastňovať študenti, ktorí sú na rôznych miestach na Ukrajine alebo vo svete. Otec Tomáš, ktorý už rok žije v Kyjeve, začal nedávno svoje prvé monografické prednášky venované koncepcii človeka v poňatí Gardiniho a Ratzingera. Zúčastňuje sa ich sedem osôb. Je to celkom dobré, ako na našu vysokú školu a na obdobie vojny. Otec Petro, riaditeľ inštitútu, už ohlásil nábor na nový akademický rok. Som veľmi zvedavý, koľko a akých ľudí sa prihlási na štúdium, ktoré začína v septembri. Medzi záujemcami bol vojak. Pýtal sa, či je možné študovať externe, lebo len ťažko bude môcť prichádzať na prednášky do Kyjeva. Je krásne, že v dobe tak ťažkej pre Ukrajinu sa nájdu ľudia, ktorí chcú študovať teológiu.

Dnes sa v našej dominikánskej komunite v Chmeľnyckom koná výnimočná slávnosť prenesenia relikvií sv. Dominika. Pred rokom spolubratia zatúžili, aby v ich dome boli relikvie nášho Otca a zakladateľa rádu. Sen pomohol splniť otec Vojtech, pápežský teológ, ktorý nám poradil, aby sme sa s prosbou o relikvie obrátili na rímsky kláštor sestier dominikánok na Monte Mario. Mníšky pozitívne zareagovali na naše pranie a relikvie z kláštora svätých Dominika a Sixta sa dostali do Chmeľnyckého. Prípravou na slávnosť bola duchovná obnova, ktorú vo farnosti Krista Kráľa, kde sa nachádza náš dom, viedol otec Oleksandr z Kyjeva. Hlavným celebrantom dnešnej svätej omše bude biskup Mykola. V ostatnej dobe je to ďalšie stretnutie s týmto naším spolubratom, ktorý nedávno udelil kňazskú vysviacku otcovi Ihorovi. Biskup Mykola veľmi chválil, s akou horlivosťou pôsobí v pastoračii v Mukačeve otec Irenej, ktorý tam na začiatku vojny odišiel spolu s farníkmi z Charkova. „Mykola zo mňa urobil katedrálneho spovedníka,“ smeje sa otec Irenej, ktorý nielenže trávi veľa času v spovednici, ale pomáha biskupovi aj slávením svätých omší v

okolitých farnostiach. Ako vidíte, Pán Boh sa vie postarať, aby ľudia mali slobodný prístup k sviatostiam aj v ťažkých vojnových časoch.

Hovorí sa, že ak chceš pomôcť, tak je lepšie dať udicu ako rybu. Naše sestry, bratia a dobrovoľníci z Domu sv. Martina de Porres radšej dali obyvateľom Andriivky a Červenej Hôrky sliepky ako vajíčka. Tieto miesta stále vyzerajú hrozne, hoci ich obyvatelia už veľa poopravovali a poupratovali po neželaných host'och z východu. Počas vojny väčšina chovaných zvierat uhynula alebo ich zjedla ruská armáda. Preto sa pri našom aute vytvoril dlhý rad usmiatych ľudí, aby si zobrali malé kuriatka, ktorých sme rozdali vyše dvetisíc. Je predsa veľkonočné obdobie a kuriatko je znamením znovuzrodenia, nového života a nádeje.

So srdečnými pozdravmi a prosbou o modlitbu

Jarosław Krawiec OP, Kyjev, 22. mája, hod. 10:45